

KATALOG WYPADKÓW – ŚWIAT

MAJ

SZWAJCARIA. Nowe dokumenty ujawnione 19 maja stwierdzają, że do Niemiec trafiło 75% eksportowanej przez Szwajcarię w latach 1939-45 broni. Łączna wartość transakcji wyniosła 600 milionów franków szwajcarskich, czyli ok. 1,6 miliarda dolarów dziś.

SZWECJA. 23 maja władze Szwecji po raz pierwszy przyznały oficjalnie, że w czasie wojny współpracowały z III Rzeszą znacznie bliżej niż nakazywała to zasada neutralności.

SZWAJCARIA. 29 maja w specjalnym oświadczeniu rząd przyznał, że podczas wojny Szwajcaria utrzymywała współpracę z państwami osi (...), angażując się w podejrzone transakcje, które nie były konieczne do jej przetrwania. Jednocześnie ponownie odrzucono twierdzenia, że Szwajcaria była bankierem III Rzeszy.

NIEMCY. 30 maja muzyk Opery Berlińskiej, po zjedzeniu posiłku w hotelu „Herzli” pod Tel Awiwem, podpisał się na rachunku Adolfa Hitlera. Na interwencję kelnera odpowiedział: *Chcecie zapłaty? Zwróćcie się do Hitlera.* Po powrocie do Niemiec muzyk został wyrzucony z pracy.

CZERWIEC

WIELKA BRYTANIA. Jak wynika z dokumentów odtajnionych 1 czerwca, pochodzących z nasłuchu niemieckich komunikatów wojskowych, Brytyjczycy stosunkowo wcześniej wiedzieli o zagładzie Żydów odbywającej się w środkowowschodniej Europie. Mimo to nic w tej sprawie nie zrobili.

FRANCJA. W wyborach do Zgromadzenia Narodowego **Front Narodowy Le Pena** zdobył jeden mandat.

STANY ZJEDNOCZONE. 6 czerwca w więzieniu Atmore w Alabamie wykonano karę śmierci na 42-letnim rasiście, **Henry F. Haysie**, za zamordowanie na rozkaz **Ku Klux Klanu** 19-letniego Murzyna – Michaela Donalda. Czyn ten miał być demonstracją siły KKK w Alabamie. Była to pierwsza egzekucja białego za zabicie czarnego w tym stanie od 1913 roku.

STANY ZJEDNOCZONE. Na karę śmierci skazał sąd przysięgłych w Denver 29-letniego **Timothy McVeigha**, członka skrajnie prawicowej **Patriotycznej Milicji Freemanów**, który wysadził w powietrze budynek federalny w Oklahoma City, zabijając 168 osób.

MALTA. Dwaj Turcy porwali 12 czerwca samolot *Malta Air* i zażądali uwolnienia **Ali Agcy**, członka faszystowskiej organizacji tureckiej **Szare Wilki**, który w maju 1981 r. dokonał zamachu na Jana Pawła II. Porywacze oddali się we Frankfurcie w ręce policji.

WŁOCHY. 14 czerwca tygodnik „Panorama” opublikował zdjęcia żołnierzy dywizji „Folgore” torturujących miejscową ludność cywilną w trakcie misji pokojowej ONZ w Somalii. Na jednym Włosi gwałcą dziewczynę przywiązaną do czołgu, na drugim torturują za pomocą elektrowstrząsów młodego Somalijczyka.

SZWAJCARIA. 17 czerwca Światowy Kongres Żydów opublikował dokumenty ujawniające, że rząd szwajcarski zamykał Żydów – uciekinierów z III Rzeszy, mężczyzn w wieku 18-45 lat – w obozach pracy przymusowej, traktując ich pracę bez wynagrodzenia jako pokrycie kosztów pobytu w Szwajcarii.

WIELKA BRYTANIA. W swoim dorocznym raporcie wydanym 17 czerwca organizacja Amnesty International stwierdza, że w Europie prawa mniejszości narodowych i etnicznych łamane były najczęściej w byłej Jugosławii.

STANY ZJEDNOCZONE. 19 czerwca w Chicago rozpoczął się proces o odebranie amerykańskiego obywatelstwa przeciwko 73-letniemu Polakowi – **Bronisławowi Hajdzie**, podejrzanemu o udział w zamordowaniu setek Żydów w obozie w Treblince.

UKRAINA. Od połowy czerwca trwa spór o cmentarz Orłąt Lwowskich, w który włączyło się wiele organizacji z Polski i Ukrainy. Doty-

czy on renowacji cmentarza oraz napisów na krzyżach: *Nieznany bohater poległ w obronie Lwowa i ziem południowo-wschodnich.*

ROSJA. 26 czerwca **Komunistyczna Partia Federacji Rosyjskiej** i ugrupowania nacjonalistyczne utworzyły **Komitet Obrony Lenina**. Jego przywódcy powiedzieli, że *użyją wszelkich sposobów i metod, aby obronić mauzoleum, które chce zlikwidować Borys Jelcyn.*

NIEMCY. Żydzi pracujący podczas okupacji w łódzkim getcie mają prawo do emerytury – orzekł 27 czerwca Rząd Federalny w Kassel. Tym samym przyznał rację 75-letniej powódce z USA, która pracowała w getcie jako krawcowa.

UKRAINA. 29 czerwca we Lwowie, podczas demonstracji zorganizowanej przez faszyzującą partię **UNA-UNSO**, zostały podeptane i zniszczone flagi Izraela, Niemiec i Polski.

LIPIEC

NIEMCY. 7 lipca o godz. 18.00 telewizja **SAT 1** wyemitowała nakręcony amatorską kamerą w jednym z oddziałów Bundeswehry film, na którym żołnierze ćwiczyli – przed wyjazdem do b. Jugosławii w ramach misji pokojowej – gwałty i rozstrzeliwanie ludności cywilnej.

HOLANDIA. 14 lipca Trybunał Pokojowy w Hadze skazał Serba **Duszana Tadicia** na 20 lat więzienia za zbrodnie wojenne na mużulmanach w Bośni. Uznano go winnym udziału w czystkach etnicznych w okolicach Prijedoru w 1992 r., w co najmniej 11 gwałtach i torturowaniu więźniów mużulmańskich w kilku obozach.

ROSJA. Popierany przez nacjonalistów **Ziuganowa** i faszystów **Żyrynowskiego Giennadij Chodyriew** przegrał 14 lipca wybory na stanowisko gubernatora Niżniego Nowogrodu.

WĘGRY. Dyskryminacja Romów na Węgrzech przybiera otwarcie rasistowski charakter. 15 lipca władze Satoral-Jauhely przegłosowały wysiedlenie z tego miasta całej społeczności romskiej. Burmistrz uzasadnił decyzję słowami, iż *Cyganie mają w genach popełnianie przestępstw.*

WŁOCHY. 16 lipca wydawnictwo „Mursia” zdecydowało się wycofać ze sprzedaży książkę „Żydzi i Kościół” pióra profesora papieskiego uniwersytetu Urbanianum – **Vitaliano Mattiolego**. Przeciw książce wystąpił Związek Gmin Żydowskich; zarzucił on autorowi podtrzymywanie uprzedzeń antysemitycznych, które stały się przyczyną eksterminacji Żydów w czasie II wojny światowej.

UKRAINA. 17 lipca skrajnie nacjonalistyczna partia **UNA-UNSO** uchwaliła „Odezwę do rządu i narodu polskiego”. Domaga się w niej *opłacenia pracy górnikom zagłębia galicyjsko-wołyńskiego, którzy ucierpieli wskutek dumpingowych cen polskiego węgla, a także wypłacenia odszkodowań tym Ukraińcom, którzy byli zmuszeni opuścić stałe miejsca pobytu tymczasem okupowane przez polskie władze.*

DANIA. Duński resort obrony zapowiedział 20 lipca konsekwentną walkę z wszelkimi przejawami dyskryminacji rasowej w szeregach sił zbrojnych. W Danii mieszka 366 tys. imigrantów, dzieci ich są powoływane do wojska na równi z innymi poborowymi.

NIEMCY. 21 lipca nieznani sprawcy dokonali w Essen podpalenia budynku mieszkalnego pełniącego rolę schroniska dla cudzoziemców ubiegających się o azyl w Niemczech. 21 osób odniosło rany.

NIEMCY. 21 lipca jeden z pretendentów na kandydata SPD na stanowisko kanclerza, premier Dolnej Saksonii – **Gerhard Schröder**, obarczył cudzoziemców winą za wzrost przestępczości. Dzień później opublikowano statystyki dotyczące aktywności zagranicznych przestępców w RFN. Wynika z nich, że obcokrajowcy mieszkający na stałe na terenie Niemiec nie popełniają więcej przestępstw niż rodowici obywatele tego kraju.

CZECHY. 22 lipca na czeskich biletach komunikacyjnych pojawił się napis *Czesi, nie kraść tu*, który często widuje się w graniczących z

Czechami rejonach Niemiec i Austrii. Jest to kampania czeskiego Komitetu Helsińskiego przeciw powszechnym nastrojom antycygańskim. Ma ona uświadomić Czechom, jak niesprawiedliwe są grupowe uprzedzenia i rasizm.

WŁOCHY. 22 lipca włoski sąd skazał na 15 lat pozbawienia wolności gestapowca **Ericha Priebke**, winnego masakry 335 zakładników w 1944 r. Dzięki amnestii odsiedzi jedynie 5 lat. Drugi oskarżony, **Karl Hass** – skazany na 10 lat – od razu wyszedł na wolność.

SZWAJCARIA. 24 lipca banki szwajcarskie opublikowały listę nazwisk 2 tysięcy cudzoziemców, którzy otworzyli konta przed 1945 rokiem. Znajduje się na nich ok. 60 mln franków, w dużej części są to prawdopodobnie pieniądze ofiar Holokaustu.

SŁOWACJA. 27 lipca premier Vladimir Mecziar zapowiedział wycofanie z obiegu podręcznika „*Dzieje Słowacji i Słowaków*”, gloryfikującego prohitlerowskie państwo ks. Tiso i lansującego uprzedzenia antysemitki. Decyzja premiera była wynikiem protestu Komisji Europejskiej, gdyż książka została wydrukowana za pieniądze Funduszu Pomocy PHARE.

TURCJA. 28 lipca w trakcie wizyty w Turcji prezydent Bułgarii – Petyr Stojanow przeprosił bułgarskich Turków za prześladowania, jakie doznali ze strony władz komunistycznych.

JUGOSŁAWIA. Charakter zorganizowanej akcji miała profanacja żydowskiego cmentarza w podbelgradzkim *Zemunie*, w którym władzę sprawuje neofaszystowska **Partia Radykalna** – oświadczyła 28 lipca Federacja Żydowskich Wspólnot Jugosławii. W ciągu tygodnia zniszczono tam dziewięć dużych pomników o łącznej wadze 25 ton.

SZWECJA. Władze ponadstutysięcznego Helsingborgu podjęły 29 lipca decyzję, by ogrzewać domy za pomocą ciepła z... krematorium. Decyzja spotkała się z licznymi protestami w całej Szwecji.

SIERPIEŃ

NIEMCY. 1 sierpnia podano informację, że rząd niemiecki przygotowuje ustawę, która generalnie unieważni wyroki, jeśli jednoznacznie wynikały z bezprawia narodowosocjalistycznego, a ofiary zrehabilituje. Pojawia się więc szansa na formalną rehabilitację straconych wyrokiem sądu 38 obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku.

RUMUNIA. 4 sierpnia zapadła decyzja o powołaniu przez rumuńskich Romów Służby Informacji i Bezpieczeństwa, która będzie *zapobiegać możliwym konfliktom etnicznym i chronić dobre imię Romów*.

LITWA. 6 sierpnia nieznanymi sprawcy zbezczeszcili w Wilnie obelisk upamiętniający nie istniejący już cmentarz żydowski na Snipiskach. Tydzień wcześniej oblanono farbą kamień przypominający o likwidacji wileńskiego getta.

LITWA. 8 sierpnia Departament Bezpieczeństwa w Szawlach zakazał faszyzującemu **Litewskiemu Związkiowi Jedności Narodowo-Społecznej** wydawania pisma „*Głos Narodu*”, obrażającego mniejszości narodowe zamieszkałe na Litwie, m.in. Polaków, Rosjan i Żydów.

WIELKA BRYTANIA. 12 sierpnia zmarł 86-letni **Szymon Serafinowicz**, w czasie wojny komendant policji na terenach okupowanej Białorusi. Był on pierwszą osobą skazaną na Wyspach za zbrodnie wojenne.

LITWA. 12 sierpnia zapadła decyzja, że 90-letni **Aleksandras Lilekis** – współwinny zamordowania ok. 60 tysięcy Żydów, kilkuset żołnierzy AK i osób innych narodowości – stanie przed sądem.

DANIA. Około 130 duńskich neonazistów przemarszerowało 16 sierpnia ulicami Koege, miasta pod Kopenhagą, czcząc w ten sposób rocznicę śmierci **Rudolfa Hessa**.

NIEMCY. W przeddzień rocznicy śmierci Hessa policja prowadziła prewencyjne kontrole na drogach Hesji, Turyngii i Dolnej Saksonii, konfiskując nazistowskie materiały propagandowe i broń. Zatrzymało 435 osób.

NIEMCY. W nocy z 16 na 17 sierpnia ktoś rozwiesił na szosie z Berlina do Szczecina transparent: *Zemsta za Hessa*.

NIEMCY. Federalny Trybunał Konstytucyjny, po rozpatrzeniu – w nocy z 16 na 17 sierpnia – skarg organizatorów, podtrzymał swoją decyzję o zakazie odbywania neonazistowskich imprez i zgromadzeń

w rocznicę śmierci Rudolfa Hessa, zastępcy Hitlera. Główne obchody ku czci Hessa planowane były w mieście Wundsiedel, gdzie znajduje się jego grób, oraz w Akwizgranie, na koncercie zespołów **RAC (Rock Against Communism)** – jedna z przykrywek, pod którą próbuje ukryć prawdę o sobie część faszystowskiej sceny muzycznej w Europie Zachodniej) pod hasłem „*Powróćmy*” – stanowiącym wezwanie powrotu do idei III Rzeszy.

NIEMCY. 17 sierpnia, mimo zakazu, manifestacje neonazistów odbyły się w Königsutter koło Brunshwiku w Dolnej Saksonii, Wolfenbüttele, Norymberdze. W miastach tych doszło do starć z policją, która zatrzymała kilkudziesięciu prowodyrów zajął.

DANIA. W Roskilde koło Kopenhagi policja nie dopuściła 17 sierpnia do manifestacji ponad 400 sympatyków Hessa z Danii, Norwegii, Szwecji, Holandii i Niemiec. W podjęciu właściwej decyzji policji duńskiej pomogła grupa około tysiąca antyfaszystów przybyłych z tych samych krajów.

NIEMCY. Również 17 sierpnia w miejscowości Bergisch Gladbach odbyła się manifestacja **Związku Młodych Demokratów** przeciwko skrajnym nacjonalistom. Udział wzięło ponad 600 osób.

NIEMCY. Ponad tysiąc antyfaszystów wzięło udział 17 sierpnia w marszu przeciwko odradzaniu się nazizmu. Odbył się on w Norymberdze.

NIEMCY. Siedemnastu policjantów stanęło 18 sierpnia przed sądem w Berlinie. Oskarżeni są o serię pobic obcokrajowców, m.in. Polaków i Wietnamczyków.

NIEMCY. W wydanym 18 sierpnia oświadczeniu minister obrony – Volker Rühle stwierdził, że nie życzy sobie prawicowych ekstremistów w armii, gdyż *żołnierze atakujący cudzoziemców psują wizerunek Bundeswehry*.

AUSTRIA. 19 sierpnia rzecznik ministra spraw zagranicznych – **Florian Krenkel** oznajmił, że Austria nie przekaże ofiarom Holokaustu złota, które otrzymała od aliantów po wojnie, gdyż pochodziło ono z rezerwy banku centralnego, więc nie miało nic wspólnego z Holokaustem.

STANY ZJEDNOCZONE. 20 sierpnia opublikowano nieznaną zeznania Göringa, odnalezione w archiwach Departamentu Stanu przez ekspertów Światowego Kongresu Żydów, z których wynika, że w ostatnich dniach wojny Hitler chciał wymordować setki tysięcy jeńców wojennych. Pod koniec wojny w obozach niemieckich znajdowało się ponad 200 tys. jeńców alianckich i przeszło milion radzieckich.

SZWECJA. Dziennikarz szwedzki – Maciej Zaremba ujawnił 28 sierpnia w dzienniku „*Dagens Nyheter*”, że w latach 1935-76 istniało w Szwecji prawo zezwalające na przymusową sterylizację osób upośledzonych fizycznie, społecznie, psychicznie oraz obciążonych chorobami dziedzicznymi. Jego ofiarą padło ponad 60 tysięcy osób – ponad 90% to kobiety.

SZWAJCARIA. 26 sierpnia telewizja TSR ujawniła, że kanton Vaud uchwalił w 1928 r. prawo zezwalające na przymusową sterylizację osób chorych psychicznie. Praktyki te zarzucono dopiero 20 lat temu.

FRANCJA. 27 sierpnia Francuskie Stowarzyszenie Sparaliżowanych oraz Związek Stowarzyszeń Rodziców i Przyjaciół Osób Upośledzonych ujawniły, że zdarzały się we Francji przypadki sterylizacji ludzi sparaliżowanych i upośledzonych psychicznie.

CZECHY. 27 sierpnia dziennik „*Lidove Noviny*” podał, że jeszcze w 1992 roku (!) dokonywano sterylizacji romskich kobiet wg obowiązującej 70 lat ustawy przewidującej wynagrodzenie dla osób poddających się *zabiegowi lekarskiemu w interesie zdrowej populacji*.

AUSTRALIA. 28 sierpnia władze federalne przystąpiły do propagandowej ofensywy przeciwko otwarciu rasistowskiej i antyimigranckiej partii **Jeden Naród**, odnoszącej ostatnio sukcesy na arenie politycznej. Kampania ma przekonać kraje azjatyckie, że Australia nie jest krajem rasistowskim i że antyazjatyckie wystąpienia nie mają żadnego wpływu na jej politykę.

DANIA. 28 sierpnia w Kopenhadze rozpoczął się proces trzech neonazistów oskarżonych o wysyłanie do W. Brytanii listów zawierających pułapki bombowe.

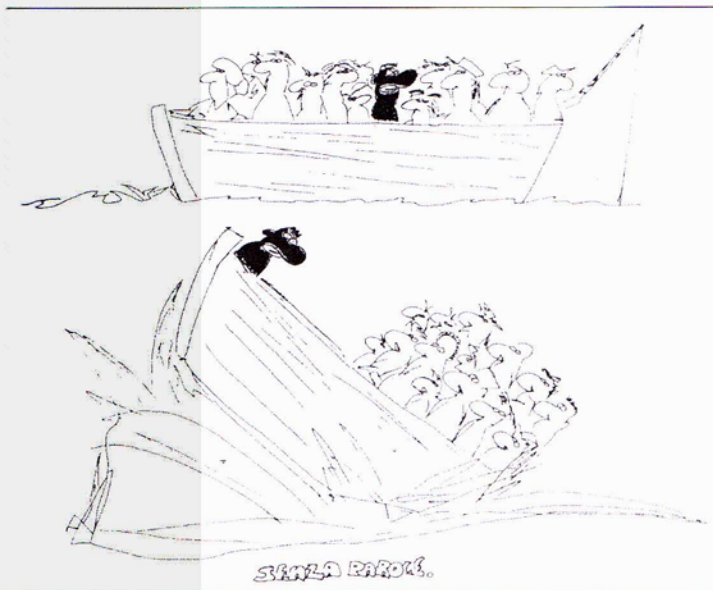
WRZESIEŃ

FRANCJA. 1 września, zamykając letnie szkolenie dla liderów swojej partii, **Le Pen** powiedział, że postanowił utworzyć rząd wirtualny, który byłby gotowy przejąć władzę w razie klęski narodowej.

NIEMCY. 2 września w Berlinie rozpoczął się proces przeciwko dwóm neofaszystom – jeden był członkiem **Narodowo-Demokratycznej Partii Niemiec (NPD)** poszukiwanym za rozmaite przestępstwa – którzy próbowali w 1970 r. zastrzelić dwóch NRD-owskich żołnierzy.

DANIA. Na 8 lat więzienia skazał sąd w Kopenhadze głównego winnego w sprawie wysyłania do W. Brytanii bomb listowych – **Thomasa Derry Nakaba**, a jego dwóch współników – **Michaela Voldera** i **Nicky Steensgaarda** – na 3 lata więzienia. Wyrok wydano 2 września.

SŁOWACJA. Premier Słowacji, **Vladimir Mecziar**, zaproponował Węgom w sierpniu przesiedlenie słowackich Węgrów na Węgry, a węgierskich Słowaków na Słowację – ujawnił 5 września Gyula Horn, premier Węgier. Skandal, jaki wybuchł na tym tle, pogorszył i tak już nie najlepsze stosunki między oboma krajami.

WŁOCHY. Miejscowy Caritas podał 5 września, że w 1996 r. doszło w tym kraju do 412 napaści na obcokrajowców na tle rasistowskim, w samym tylko Rzymie – 108. W 1995 odnotowano 300 takich napaści.

STANY ZJEDNOCZONE. Szesnastu ortodoksyjnych rabinów złożyło 7 września w sądzie nowojorskim wnioski o niedopuszczenie do otwarcia nowego muzeum Holokaustu, ponieważ znajdująca się w nim ekspozycja poświęcona pomordowanym homoseksualistom obraża ich uczucia.

FRANCJA. 8 września sąd apelacyjny skazał mera prowansalskiego miasta Vitrolles, **Catherine Megret** – działaczkę **Frontu Narodowego** – na 3 miesiące więzienia i 50 tys. franków grzywny za wypowiedzi podburzające do nienawiści rasowej w artykule dla niemieckiego dziennika „Berliner Zeitung”.

WIELKA BRYTANIA. Z raportu organizacji żydowskiej Holocaust Education Trust – opublikowanego 8 września – wynika, że na koncie ofiar Holokaustu w bankach brytyjskich nadal znajduje się co najmniej 700 mln funtów.

REPUBLIKA SERBSKA BOŚNIA. 8 września siły wierne prezydentowi Miloševićowi przetrzymały w hotelu „Bośnia” w Banja Luce trzech skrajnych nacjonalistów: **Momczilo Kraisznika**, **Gajko Kliczkowicia** i **Dragana Kalinicia**, którzy próbowali zorganizować wiec poparcia dla **Karadzicia**.

WATYKAN. 10 września Ośrodek Szymona Wiesenthala zwrócił się do Jana Pawła II z prośbą o otwarcie archiwów watykańskich dotyczących Holokaustu. Pomogłyby one wyjaśnić losy pieniędzy zarobionych przez chorwackich faszystów 900 tysiącom zamordowanych przez nich Żydów, Serbów i Cyganów.

WŁOCHY. Od początku miesiąca do 10 września trwały w północnych Włoszech oblavy na nielegalnych imigrantów z Albanii. Do kraju pochodzenia deportowano ok. 300 osób.

NORWEGIA. Nacjonalistyczna **Partia Postępu** zdobyła 15 września w wyborach parlamentarnych 16% głosów (wzrost o 10%) i w nowym sortingu będzie miała 25 mandatów.

SZWAJCARIA. 18 września Światowy Kongres Żydów przekazał władzom Szwajcarii listę 12 tysięcy osób, które – jego zdaniem – w pierwszej kolejności powinny otrzymać pomoc ze Szwajcarskiego Funduszu Pamięci Ofiar Zagłady. 3 dni później przekazano kolejnych 16 tys. nazwisk.

SŁOWACJA. Blisko tysiąc osób wzięło udział 18 września w manifestacji przeciwko wizycie w tym kraju lidera neofaszystowskiego **Frontu Narodowego, Jean-Marie le Pena**. Demonstracja odbyła się pod siedzibą **Słowackiej Partii Narodowej (SNS)**, odpowiedzialnej za zaproszenie go do kraju.

NIEMCY. Neonazystowska partia **Deutsche Volkst Union (DVU)** nieomal dostała się do Zgromadzenia Obywatelskiego miasta Hamburg; zabrakło jej 0,03% głosów do przekroczenia 5-procentowego progu. Wybory odbyły się 21 września.

JUGOSŁAWIA. 21 września w wyborach parlamentarnych **Serbska Partia Radykalna** neofaszysty **Voislava Szeszela** zdobyła 28% głosów i otrzymała 82 mandaty w parlamencie.

WATYKAN. 22 września były więzień obozu Auschwitz, Sigmund Sobolewski – katolik z Kanady – domagał się otwarcia archiwów dotyczących papieża Piusa XII. Samotny demonstrant w pasiaku obozowym domagał się również, by Watykan oficjalnie przyznał się do winy za to, co zrobił i czego nie zrobił podczas Holokaustu.

SŁOWACJA. Podpisaniem umowy – pomiędzy **Le Penem** a **Janem Slotą**, liderem **SNS** – o przyjaźni i współpracy zakończyła się 22 września wizyta lidera neofaszystów francuskich w Słowacji.

NIEMCY. 24 września rozpoczął się przed sądem krajowym w Bonn proces o odszkodowanie z powództwa trzech Polek przeciwko firmie **Metal-Union**, na rzecz której zmuszone były do pracy niewolniczej przebywając w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu.

WIELKA BRYTANIA. 25 września, w trakcie wizyty w Londynie, minister spraw zagranicznych Szwajcarii ogłosił rozpoczęcie wypłat odszkodowań ze Szwajcarskiego Funduszu Pamięci Ofiar Zagłady 28 tysiącom ofiar Holokaustu z Europy Środkowowschodniej.

BOŚNIA. 27 września nieznani sprawcy wysadzili w powietrze w mieście Doboj budynek redakcji gazety „Alternativa”; pomaga ona prezydentowi Plavszić w walce ze skrajnymi nacjonalistami z Pale.

SZWECJA. Członkini kierownictwa rządzącej partii socjaldemokratycznej (SAP) sformułowała 30 września drastyczne oskarżenie na łamach gazety „Dagens Nyheter” o tolerowanie rasizmu w tym kraju. Napisała: *W Szwecji w roku 1997 dzieje się to samo, co zwykliśmy kojarzyć z RPA w czasach apartheidu czy z amerykańskim Południem.*

FRANCJA. Kościół francuski zadeklarował skruczę za milczenie wobec Holokaustu. Uroczystości miała miejsce 30 września na paryskim przedmieściu Drancy, skąd wysłano do Oświęcimia 64.500 Żydów.

PAŹDZIERNIK

NIEMCY. Dziennik „Die Welt” z 2 października opublikował raport federalnego ministra spraw wewnętrznych – Manfreda Kanthera dotyczący przestępstw popełnianych przez prawicowych ekstremistów. W ciągu półrocza 1997 r. zanotowano 4.829 przestępstw, których tłem były poglądy skrajnie prawicowe, z tego 353 to czyny z użyciem przemocy, co stanowi wzrost o 4,3%. Władze oceniają, że w Niemczech jest około 6.400 prawicowych ekstremistów, głównie skinheadów. Duża część z nich mieszka w byłej NRD – bo aż 3.700.

FRANCJA. 8 października w Bordeaux rozpoczął się proces 87-letniego **Maurice’a Pajona**, byłego sekretarza prefektury Vichy w tym mieście, oskarżonego o współudział w deportacji 1,5 tys. Żydów z Francji (w tym 223 dzieci) do obozów zagłady. Ma on odpowiadać przed sądem z wolnej stopy.

HISZPANIA. Piłkarze z 45 krajów spotkali się 12 października w pokazowym meczu w Madrycie, by zmanifestować swój protest przeciwko rasizmowi. Imprezę zorganizował Międzynarodowy Związek Piłkarzy Zawodowych.

FRANCJA. Kilkaś osób zebrało się 13 października przed gmachem sądu w Bordeaux, protestując przeciwko decyzji trybunału, który zezwolił, aby oskarżony o zbrodnie przeciw ludzkości M. Papon odpowiadał z wolnej stopy.

NIEMCY. Rada mieszkańców Gollwiz w Brandenburgii zadecydowała, że nie przyjmie 50 żydowskich imigrantów z Uzbekistanu, Turkmemii i Kirgistanu. Odmowę usprawiedliwiają strachem, że dom przeznaczony na tymczasowe schronisko dla imigrantów może paść ofiarą ksenofobicznych ataków.

NIEMCY. Ponad 30 tys. płyt kompaktowych gloryfikujących skrajną prawicę skonfiskowali funkcjonariusze Urzędu Ochrony Konstytucji 21 października w północnych Niemczech. Podczas akcji przeciwko szerzeniu nienawiści rasowej oraz piractwu fonograficznemu skonfiskowano łącznie ponad 260 tys. nielegalnie wydanych płyt i kaset.

FRANCJA. Socjalistyczny rząd Lionela Jospina postanowił 22 października rozpocząć śledztwo w sprawie masakry Algierczyków 17 października 1961 r. na ulicach Paryża. Prefektem paryskiej policji był wówczas M. Papon, który jest teraz sądzony w Bordeaux. Policja podała wtedy, że zginęły 3 osoby, a według raportów – ofiar było znacznie więcej.

WĘGRY. W sobotę 25 października odbyła się w Budapeszcie demonstracja zorganizowana przez skrajnie prawicowy Węgierski Sojusznik Dobrobytu. Zgromadziła ona około 100 członków i sympatyków. Uczestnicy nieśli niemiecką flagę imperialną oraz transparent: „Nowe Węgry bez NATO”.

ROSJA. Prezydent Borys Jelcyn podpisał 28 października dekret o utworzeniu komisji ds. przeciwdziałania politycznemu ekstremizmowi. Ma go zwalczać przede wszystkim metodami prawnymi.

SZWAJCARIA. 29 października została opublikowana kolejna lista z nazwiskami 14 tys. właścicieli martwych kont ofiar nazizmu. Wartość zgromadzonych aktywów wynosi 18 mln franków szwajcarskich.

NIEMCY. Na ciemnym korytarzu leży mężczyzna. Ktoś polewa mu plecy benzyną i rzuca zapalną. Gdy chłopak tarza się jak oszalały, zza kamery dobiega komentarz: *Tak będziemy palić Żydów i inne śmiecie.* W następnej sekwencji filmu widać rekrutów w mundurach Bundeswehry. W innych scenach są pokazane gwałty, wycinanie swastyki na plecach, podrywanie gardła, katowanie kijami baseballowymi.

Właśnie przez ten film wybuchł skandal w niemieckiej armii. Pojawiły się informacje, że dowódcy jednostek tolerują rozpowszechnianie materiałów skrajnie prawicowych.

WIELKA BRYTANIA. Przed Sądem Magistrackim Southwark w Londynie odbyło się 30 października pierwsze przesłuchanie 77-letniego Białorusina – **Andrzeja Sawoniuka** oskarżonego o dokonanie podczas II wojny mordów na pięciu Żydach na Białorusi. Następną rozprawa odbędzie się 20 listopada.

NIEMCY. Czterech nazi-skinów pobiło dwóch polskich studentów (w tym Kamila Majchrzaka, współpracownika „NIGDY WIĘCEJ”) 30 października we Frankfurcie nad Odrą. Jeden z nich trafił ze wstrząsem mózgu do szpitala.

LISTOPAD

CZECHY. W połowie listopada w Brnie odbyła się demonstracja w proteście po zamordowaniu 24-letniego studenta z Sudanu. Wzięło w niej udział ponad 10 tysięcy ludzi. Czechy stały się niepostrzeżenie jednym z bardziej rasistowskich krajów Europy.

GRUDZIEŃ

USA. Nowe przepisy imigracyjne weszły w życie 19 grudnia. Osoba sprowadzająca krewnego do USA będzie zobowiązana przez trzy lata zapewnić mu utrzymanie. Nie wywiązujący się z tego będą ściągani sądowo.

Redaguje **ANDRZEJ PALUCH**

